

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdani na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrta leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nč. večerne številke po 4 nč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nč. Izven Trsta po 1 nč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nč.

V edinosti je moč!

Oglas

se izštevajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zabvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila. (Novejše vesti.)

Pulj 17. Nadvojvodinja Štefanija je s svojo hčerko, nadvojvodinjo Elizabeto, danes po noči na jahti »Almissa« dospelja semkaj iz Benetek.

Madrid 17. V Saragossa se je izvršil napad na volilni lokal; napadniki so ubili volilno urno.

Madrid 17. Kakor se poroča, je bilo na spopadih med pristaši socijalistiškega in pristaši ministerskega kandidata v Bilbao trinajst oseb ranjenih, med temi jih je največ težko poškodovanih. Tam vlada vsled tega veliko razburjenje. V Kadixu se boje, da nastanejo nemiri.

Carigrad 17. Zastopstva tujih vlastij so večeraj izročila Porti neko identično noto, tičečo se pritožeb o manipulaciji in analizi blaga na carinskem uradu.

Pariz 17. Švedski kralj je obiskal danes predsednika Loubeta in je bil vsprejet z vojaškimi častmi. Kralj in predsednik sta se pogovarjala dvajset minut.

London 17. V spodnji zbornici je izjavil državni tajnik za Indijo, da je l. 1897/98. vrednost izvoza iz Vshodnje Indije v Avstro-Ogersko znašala 21,104.309 rupij, v tem ko se je iz Avstro-Ogerske izvozilo v Vshodnjo Indijo v vrednosti za 21,467.930 rupij.

London 17. »Times« poročajo od večeraj in Hongkonga: Parnik za razruševanje torpedovk, »Tame«, s 100 mož posadke Hongkongskega polka, je plul večeraj v novo območje; tam so zadeli na več nego tisoč uniformovanih kitajskih vojakov, ki so bili dobro utaborjeni. Kitajci so pričeli streljati iz topov in pušek, toda niso napravili nikake škode. Potem pa je moštvo Honkongskega polka napadlo Kitajce in jih poglavo v beg. Kitajci so najbrže imeli izgub.

P O D L I S T E K.

Mati.

Podlesnikov. — (Zvršetek).

Ali naj gre k njima? In prosí odpuščanja?...
Preklinjala me bosta!...

Mar naj pogine?

Groza jo je obšla...

Pozdignila je veli, od solzâ mokri obraz ter se ozrla na križ...

Svetiljka pred podobo je pojemala in zadnji nje žarki so nemirno vstrepetovali po golem, ranjenem telesu Križanega...

Pretresel jo je ta pogled in s trepetajočim glasom je ponavljala »očenaš«...

«Odpusti nam naše dolge»...

Iz prsij, ki so se dvigala burno, se ji je izvil globok vzdih...

Drgetajoče ustnice pa so ponavljale: »odpusti nam»...

«Odpusti»...

Zopet se je ozrla na podobo.

«Mi-li Bog more odpustiti vse... vse?»...

«On je dober, neskončno dober!»

Zaupljivo je upirala motni pogled na blede obraz Odrešenikov...

«Oče naš»...

Molila je vroče in iskreno...

Za slovensko bogoslužje in za pravo duhovščino.

Glasilo velikemu biskupu Strossmayerju najudaneje stranke, zagrebški »Obzor«, prinaša nastopni članek:

Borba v varstvo privilegija bogoslužja v dalmatinskih cerkvah postaja zelo usodna in to po krivdi zaderskega nadškofu Grge Rajčevića, tako, da nikdo ne ve, kakov jej bode zaključek. Kuže, da na posledice najmanje mislijo oni svetovalci nadškofovi, ki so ga nagovarjali, da naj urednika »Krone«, don Ivo Prodana, suspenduje »a divinis« in da v njem zadene javnega branitelja tega dragocenega amaneta naroda hrvatskega, in tako ostraši tudi druge. Mi dvomimo zelo, da bo moči zaderskemu nadškofu dolgo hvaliti se z uzornostjo svoje taktike v borbi proti staroslovensčini v cerkvah svoje nadškofije.

Vsekako je na času, da se ga pouči, da pravo suspendirati podrejene duhovnike ni dano škofom za to, da bi se lahkomišljeno igrali s to svetinjo. V katoliškem cerkvenem pravu ni nikake opore za škofovo samovoljo, ampak isto se jednako ozira na škofova prava in na prava podrejenega duhovništva. Kakor to pravo nalaga duhovnikom obdijenejijo do svojih škofov, določa pa istotako zelo natančno meje moči škofa nad duhovnikom. Po pravilu, da je tem više pohujšanje in tem večji greh, čim ga počenja oseba višega in odgovornejega položaja, ni prekoračenje predpisov cerkvenega prava po škofu manje zlo, nego prekoračenje teh predpisov po navadnem duhovniku.

Avtokratizmu škofa ni mesta v katoliškem cerkvenem pravu in kdor se baha s takim avtokratizmom, sklicevaje se na slepo obdijenejijo duhovnika do svojega škofa, ta ne pozna ni besedila ni duha cerkvenega prava katoliške cerkve, in ne

Luč je pojemala in z zadnjimi žarki še jedenkrat mistično razsvetlila podobô Križanega...

Tedaj pa se je zdelo ženi, da odpira Odrešenik vele, brezkrvne ustnice in da ji šepeta neskončno milo in sladko:

«Odpuščam»...

Odpuščam!

Drgetala je in molila, molila strastno in kipeče... Naposled pa so jo zapustile moči, omagana in nezavestna se je naslonila na klop in zaprla oči...

V cerkvi je zavladala popolna tema...

Tvoja mati,

Bog ji greh odpusti,

Če je greh bil, zanj

Je trpela dosti.

Aleksij Nikolajev.

«Gospod kapelan, hitro — vsaki hip lahko umrje», je govoril stari cerkovnik, stopivši v sobo mladega kapelana, ki je sedel pri mali svetiljki, v mehkem naslonjaču pred mizo, na kateri je ležalo nekaj knjig...

«Kdo?» je vprašal kapelan in ustal s svojega sedeža...

«Neka revna ženska, beračica menda. Ko sem šel zapirat cerkev, našel sem jo nezavestno pod križem in sedaj leži v moji sobi. Reva je slaba in vsaki hip lahko izdihne svojo dušo»...

bi škodilo, da bi se premišljeval o oni divni poslanici sedanjega papeža o pravi svobodi ustave katoliške cerkve.

Ako so škofje pričeli samovoljno in nasilno gaziti določbe cerkvenega prava, kaj ostane od tega prava za takrat, ako upre država vse svoje sile, da razprostre krila svoje vsemoči tudi nad cerkvijo? Ako začenjajo škofje zanemarjati besedo in duha cerkvenega prava, na kaj se jim bo možno sklicevati, zahtevajočim od duhovništva, naj se pokorava ter vrši obveznosti obdijenejije do škofa, določene z cerkvenim pravom? Katoliško cerkveno pravo ima posebne kanone, določujoče transgresije praelatorum ergo subditos et subditorum erga praelatos et ordinarios. Med transgresije onih prvih spada cerkveno: vexationes subditorum indebitis exactionibus, eorum jura negligendo vel minuendo.

Cerkveno pravo zabranjuje škofom uporabljanje suspenzije ali kake druge cenzure proti podrejenim duhovnikom v afektu jeze in na lahko roko ter jim izrečno ne dopušča edicere suspensionem vel censuram in re propria, a nalašč povdarja v tem pogledu besede: »et nunquam in re propria«, na pr. iz osvete radi odkritosčnosti duhovnika itd.

Ne samo to, marveč povdarja cerkveno pravo, da škof, ki je na lahko roko, brez obzira na predpisani način postopanja, udaril duhovnika na pr. z cenzuro ekskomunikacije, pada »eo ipso sub censuram latae sententiae«, ter ne sme mesec dni izvrševati funkcij. Poleg tega je dolžen, da popravi storjeno krivico. Je slučajev, ko je potrebna takomenenovana »suspensio ex informata conscientia sine praevia investigatione«, toda te se smejo škofje poslužiti le redkokedaj, ter je ne smejo izreči ad indeterminatum tempus, niti je ne smejo raztegniti tudi na beneficij, ki ga uživa duhovnik, a vsaki duhovnik, ki je preganjan po krivem, ima pravico in

«Tako pridem, pripravite vse potrebno«, je odvrnil kapelan in cerkovnik je odšel...

V mali cerkovnikovi sobi, na slabi postelji je ležala ona, mirno in nemo... le včasih se ji je izvil globok vzdih iz hropečih prsij. Pogled je imela opt v steno, ko je vstopil mladi kapelan... Slaba, motno brleča svetiljka na mizi je v nedoločnih, plamtečih obrisih obsevala njeno postelj...

Kapelan je pristopil k postelji in žena je obrnila svoj pogled vanj, potem pa zopet zamizala... Na upadli, od gladu in bede zmučeni obraz je legel mir... Znan se je zdel ta obraz mlademu gosposodu, toda vedel ni prav, kje da je že videl to ženo... Sel je k postelji in bolnica se je jela spovedovati...

Dolga in mučna je bila ta izpoved: o starem, sivem a dobrem možu, katerega je varala, varala kruto in grdo, kateremu je porodila sina — a ta sin ni bil njegov... Mož njen je postal bolan, trebalo mu je pomoči — ona pa ga je zapustila... Iz težko se dvigajočih in hropečih prsij bolnice se je izvil hud kašelj in pretrgal pripovedovanje. — Ko se je pomirila, začela je nadaljevati...

Zapustila je oba, moža in sina, in odšla proč, daleč proč... Živela je pregrešno, prodajala sebe, da je mogla živeti...

Kakor kip je sedel kapelan ob postelji in molčô strmel v bolno ženo... Obraz mu je bil pre-

moralno dolžnost, da si poišče varstva na rimski stolici, pred katero so v tem slučaju tako škof kakor duhovnik le stranki, sicer bi ne moglo biti niti govora o oni pravičnosti, kakoršnje se v takih slučajih išče v Rimu in tudi dobiva, kakor kažejo toliki izgledi.

Ako je don Ivo Prodan v resnici suspendovan a divinis, ker je branil glagolice in to suspendovan nenadoma in brez preiskave, je nadškof Rajčević hudo zlorabil svojo škofovsko moč in javno mišljenje ne bode mirovalo, dokler eksemplarno ne osveti te zlorabe. Ako je storil to na migljaj ali po naročilu kogarkoli, se je pregrešil dvostruko.

Taki gospodi se često poljublja kazati enerzijsko — ali vedno le navzdol. Navzgor pa so taki samovoljneži vedno blagi in ponižni, a kadar bi bilo potrebno, da kaj store za obrambo cerkvenih pravic pred očmi višega sveta, imajo takoj polno izgovorov, samo ne potrebne odvažnosti, da bi se vršila ona prva in poglavitna dolžnost čuvajev Siona, katerim je dano: »regere Ecclesiam«.

Z veliko napetostjo se pričakujejo glasovi o sklepkih konferencije vseh dalmatinskih škofov, ki se vršila dne 10. t. m. v Zadru.

Na tej konferenci se je gotovo govorilo tudi o junaštvu nadškofa Rajčevića proti don Ivi Prodanu. Dvomimo, da sta mu škofa Uccellini in Marcellić čestitala na trofejah junaškega boja proti staremu, dragocenemu privilegiju hrvatskega naroda.

Javni shod

pol. druš. »Edinost« v Koštaboni na Pomjanščini dne 9. aprila 1899.

(Zvršetak.)

Zadnji govornik je bil dr. Gustav Gregorin. Izvajal je nekako tako-le: Po tolikih lepih in navdušenih govorih seveda nimam več, da bi vam povedal kaj novega. Le ponoviti hočem torej na kratko, kar so povedali drugi gospodje govorniki. Tudi to je potrebno, kati dobro je, da si nauke, ki ste jih čuli danes, dobro vcepite v sree in spomin, da jih boste mogli širiti dalje in da prineso zaželjenega sadu.

Kajti pred vsem treba, da se ne pustite pregovoriti od nikogar. Mi že vemo, kako vam bodo nasprotniki govorili po tem shodu in o naših današnjih govorih. In zato treba, da si vsi dobro zapomnite, kaj in kako smo govorili. Zato hočem še enkrat poudariti na kratko.

Kaka je razlika mej nameni našimi, ki smo prišli iz Trsta, in nameni onih, ki so prišli danes iz Kopra, je prav dobro povedal g. dr. Rybač. Povedal je, kako so prišli nasprotniki iz Kopra le s tem namenom, da bi z vašo pomočjo delali — za-se! Iz Trsta pa smo prišli s poštenim namenom,

padel, bled in ustnice so mu podrhtevale konvulzivno...

Bolnica je zopet odprla kalne, krvave oči...

Sedaj pa je zadržel mladi kapelan in iz prsij se mu je izvil grozen in obupen klic: »Mati!»

Sklonil se je k nji in ji pošepetal nekaj na uho...

Z neko nadnaravno močjo se je dvignila bolnica kvišku in podpiraje se ob posteljni rob je zrla dolgo, nepremično v obraz — svojega sina!

Po upadlem, nagubanem in ostarelem licu pa je padla svetla solza...

Krčevito je iztegnila roki po sinu, a onemogla je padla na posteljo... Telo ji je vstrepetal, potem pa je ležala mirno, z zaprtimi očmi — brez zavesti...

Po lepem, mladem kapelanovem licu so padale vroče solze in ustnice so mu neprestano ponavljale sladko materino ime...

Luč življenja je pojemale v nji... še parkrat je vzdihnila globoko, potem pa je postajalo njeno dihanje neredno in hropče... na obraz pa je legel mrtvaški mir...

Premislila je!

Kapelan — Fran Koš — je klečal ob materini postelji in molil vreče in kipeče za dušo svoje matere... po bledem licu so mu tekale vroče solze in molčile upadlo, koščeno in voščeno — blede lice materino, preko katerega je trepetala polumračna svetloba slabe svetiljke...

ker se zanimamo za vas; povedal je, da je vaš interes tudi naš interes, ker smo si bratje, ker imamo iste potrebe, da hočemo torej zmagati z vašo pomočjo za vas in za korist naroda našega v Istri. Prišli smo, da bi koristili vam in sebi. Nas je privelo sree, njih pa mrzla brezčutna pamet, ki računa vedno — koliko bo neslo! (Odobranje.)

Oni vas hočejo le molziti, mi pa hočemo, da vam bodi dobro, da se okrepite gospodarski in da bi napredovali duševno.

Porečejo vam, da živite od Kopra. Kaj vam je odgovoriti na tako očitjanje? Prosim vas, naj le gre kdo od vas doli v Koper, naj sede tam na starem latinskem trgu njihovem in naj — čaka. Videti bi hotel jaz, da-li mu kdo podari kaj. Jedino, kar bi se mu utegnilo zgoditi, bi bilo, da bi poklicali stražarja, ki bi siromaka odvel v zapore. Stvar je taka: vi morate kaj prinesiti v Koper, da kaj dobite! (Tako je!) Oni vam ne izkazujejo nikakih dobrot. Vi ste dobrotniki njim, ne pa oni vam. Če bi vi ne delali na svojem polju, oni ne bi imeli česa jesti.

Nadalje vam porečejo: večino v deželnem zboru imamo mi; če hočete torej kaj doseči, morate biti z nami. To je res, da imajo oni večino v deželnem zboru. Ali to je sedaj. Mar pa naj mi radi tega vržemo orožje od sebe?! Tega ne! Zdaj je, a vedno ne bo tako! Nam ne treba družega, nego da smo trdni v borbi in v zahtevanju, in prav gotovo pridemo do enakosti z Italijani. Poglejmo le, kako je bilo nekdanj v Dalmaciji in kako je danes! Nekdanj so imeli Italijani vse v rokah, sedaj pa imajo Hrvatje. Ako ostanete možje, pride tudi vam dan, ko boste ukazovali vi. Hkratu seveda ne gre. Kakov oče in kakov gospodar bi bil oni, ki bi ne hotel saditi trt, češ: kdo bo toliko časa čakal na sad?! Slab gospodar in slab oče bi bil. Če ne bo užival on sadu, ga bodo uživali njegovi otroci. Drug izgled. Kakov poveljnik bi bil oni, ki bi si ne upal napasti trdnjave, češ: oni tam so za varnim zidom! Takov vojskovodja ne bi zmagal nikdar. Pred vsem je potrebno torej, da se ne plašite in ne obupujete. Nasprotniki nas tlačijo res, ali sveta resnica je vendar-le, da oni, ki tlačijo, propade slednjič. Tako zahteva že božji zakon. Naše delo mora donesti zaželjenega sadu in mi moramo zmagati sovražnikovo trdnjavo že zato, ker nas je več!! To se dogaja v vseh časih in povsodi, da manjšina zatira večino. Ali kaj takega se more goditi le nekaj časa.

Nadalje pa morate pomisliti, da Istra ni dežela sama za-se, ampak je del velikega cesarstva. V Avstriji pa je večina naša, slovan-ska! Na Dunaju se že obrača na bolje za nas. Tu v Istri naj se le širokoustijo, kolikor hočejo, na Dunaju pa imajo Italijani najmanjše govorniki. V parlamentu je večina z nami in gotovo je, da nas bo podpirala.

Ostanimo torej možje in zmaga bo naša! Tudi jaz vas ptosim še enkrat: nikar ne sovražite svojih zaslepljenih bratov! Prizadevajte si, da jih prepričate z gorečo in ljubečo besedo! Vcepite si torej v sree nauke, ki ste jih čuli danes, in potem bodite apostoli teh nauk — na svojo korist in na čast in sree vsega naroda našega! (Živahna pohvala.)

Ker se nikdo ni oglašil več za besedo, je spregovoril še enkrat predsednik Mandić. Zahvalil je zborovalce na lepem redu, a priporočal jim je zajedno, naj bodo mirni tudi na povračanju na svoje domove. Morebitna izzivanja naj prezirajo. Kakor smo prišli mirno, odidimo tudi mirno. Saj vemo, da bi krivda na vsakem neredu padla le na nas. Konečno se je predsednik spominjal še našega cesarja, ki nam je podelil svobodo, da se moreme združevati! Zborovalci so se odzvali s trikratnim živio-klicem in zaključen je bil ta znameniti shod v kraju, katerega so smatrali nasprotniki za svojo izključno domeno.

Vzvišena ideja zmaga polagoma nad tiranstvom in nasiljem. Nismo še ustali, ali — ustajamo! To dejstvo naj podžiga borilce naše do še odločnejše borbe, krepí naj omahljivee in budi naj zaspanee, da bomo vsi združeni v jednom taboru, ko nam sine solnee boljše bodočnosti in narodne svobode. V to ime bodi na naši strani — vsepravični Bog!

Politični pregled.

TRST, 18. aprila 1899.

Iz deželnih zborov. Cesarsko sporočilo Njegovega Veličanstva, cesarja Frana Josipa, do deželnega zbora istrskega slove:

Povodom petdesete obletnice onega dne, ko Sem stopil na prestol, je deželni zbor Moje ljubljene **mejne grofije** Istre zaključil, da Mi po odposlanstvu sporoči poklon deželnega zbora.

Zbok globoke žalosti, v katero je smrt Moje v Bogu zaspale soproge, Njenega Veličanstva cesarice in kraljice Elizabete, zavila Mene in Mojo hišo, ni bilo mogoče, da bi odposlanstvo prišlo pred-Me.

Ali rad jemljem na znanje poklon deželnega zbora ter izrekam istemu Svojo cesarsko zahvalo na njega lojalni izjavi.

Jaz vem, da dinastiška zvestoba, ki se kaže v tej izjavi, odgovarja čutstvovanju ljudstva, zastopanega v deželnem zboru, ter da izraža zajedno neomajljivo pripadnost k zvezi cesarstva, ki je z Božjo previdnostjo močno in čvrsto spojeno z razvojem od nekoliko stotin let slavne zgodovine.

V raznoliki osodi Mojega petdesetletnega vladanja nahajal Sem sigurno podporo prestolu v požrtvovalni udanosti Mojih zvestih narodov, ki se je ohranila vsikdar. Ta udanost — in naj bodočnost kar-koli skriva v svojem krilu — je gotovo jamstvo za to, da moč in ugled države ostaneta nezmanjšana.

Podprti od pravic pojedincev, ki jih zagotavljajo državni osnovni zakoni, **ter po ravnopravnosti narodov**, sti se duševna in materijalna kultura lepo razvile povsodi.

Skrbnemu negovanju blaginje pojedinih delov, ki je vsakako potrebno za neprestani napredek ukupnosti, more le koristiti, ako se o razvijanju javnih uredeb daje deželnim zastopom, ki so poklicani v prvi vrsti, da pazijo na interese blagostanja, primerno polje za to, da vrše svoje ustavne pravice.

Jaz se nadejam in želim, da kraj vseh razlik v mišljenju in stremljenju resna volja za stvarno povspesevanje duševnega in materijalnega blagostanja doseže, da pride do ukupnega dela vseh sil, **oprtega na mejsebojno spoštovanje prava in na pravico.**

Vsemu delu deželnega zbora, ki bo nadahnjeno po takem mišljenju, ne bo manjkala Moja vladarska skrb.

S tem pošiljam dež. zboru Svoj cesarski pozdrav.

Dano na Dunaju, dne 22. decembra 1898.

Thun l. r. Fran Josip l. r.

To cesarsko sporočilo je veleznamenito toliko po svojih vnanjostih po formi, kolikor po svoji vsebini. Tiskano je na isti strani pole: na desni polovici italijanski, na levi hrvatski. Podpisa Njegovega Veličanstva cesarja in kralja in ministerskega predsednika grofa Thuna sta lastnoročna. Pod italijanskim sestavkom je podpisano lastnoročno »Francesco Giuseppe«, pod hrvatskim istotako lastnoročno »Fran Josip«. To sporočilo je sploh prvo istrskim Hrvatom in Slovencem, pisano v našem jeziku in lastnoročno podpisano od Njegovega Veličanstva. Že ta vnanjost, ta formalnost je smatrati kakor **Najviša sankcija naše narodne ekzistence v teh krajih.** Ta najviša sankcija pa dobiva pregnantno popolnjenje tudi po vsebini tega sporočila. V kratkem tem, a jedratem sporočilu je izrečena lapidarna sodba in je kažipot ne le spoštovanim členom deželnega zbora, ampak tudi državnim organom. O važnosti te poslanice hočemo govoriti posebe.

K položaju. »Politik« trdi, da se državni zbor snide v septembru. Zajedno da se prične akcija za rešenje jezikovnega vprašanja. Ker vprašanje pogodbe z Ogersko ni v nikaki stvarni zvezi z jezikovnim vprašanjem, se najprej reši to poslednje in potem še le pride nagodba na vrsto. Vsakako pa se hoče vlada poprej sporazumeti z zaupniki strank večine, zlasti pa z Čehi. Kmalu po sestanku parlamenta da se snidejo tudi delegacije. Mej razpravljanjem teh poslednjih se uprizore prizadevanja, da se parlament stori sposobnim za delo. Tedaj se morajo ta prizadevanja posrečiti ali pa izjaloviti za vedno.

No, tako hudo menda ne bo, sicer pa: relata refero.

K verskemu gibanju. Sedaj treba odpreti novo rubriko poleg one, ki se bavi s političnim položajem, z narodnim gibanjem, socijalnim gibanjem itd. Po zaslugi Schönererja in Wolfa imamo sedaj še versko gibanje po paroli »Proč od Rima« in — reakcijo na to gibanje. Gibanje »Proč od Rima« ni sicer ni od daleč doseglo onih vspehov, kakoršnjih si je bržčas domišljeval gospod Schönerer, ali cerkvenim in vladnim krogom se očevidno zdi toliko resno, da so se jeli baviti z njim. »Ostdeutsche Rundschau« javlja, da je ministerstvo naložilo vsem župnim uradom, da morajo predložiti sezname o vseh onih, ki so prestopili k protestantizmu, a so v državni službi.

Na večerajšnjem shodu katoliškega šolskega društva na Dunaju je kardinal in knezo-nadškof dr. Gruscha govoril v prilog verski šoli, rekši, da škofje morajo zahtevati, da se šola preosnuje v zmilu katoliškem.

Domače vesti.

Agitacija se nadaljuje. Še vedno nam prihajajo poročila od mnogih strani okolice o drzni agitaciji, s katero love podpise na protest proti osnutju okrajnega glavarstva.

Iz Rocola nam pišejo na pr.: Minoli teden je hodil po Rocolu magistratni sluga Brandolin ter je nagovarjal tamošnje posestnike, naj podpišejo neko »polo« proti okrajnemu glavarstvu. Poštenjak Štefan Volk pa niti odgovarjati ni hotel na laška vprašanja slavnega sluga; ta pa je izjavil, da ne zna slovenski! Konec vsemu je bil ta, da je Volk poklical svojo nevesto, da je ona povedala slugi, da se Volk ne da — uloviti! Podpisov je imel do trideset, kar znači, da je vendar razmerno malo zaslepljenec, ki bi delali proti svoji koristi.

Komičen prizor je bil v neki hiši prodancev. Omenjeni sluga je prosil, naj podpišejo, toda razumeli so ga narobe! Kričali so: Ne, mi nočemo od mesta proč, mi čemo biti kakor smo bili, zato ne podpišemo prošnje za ločitev! In res niso podpisali protesta.

Nekemu Višnjevicu — Pašturu pri sv. Mariji Magdaleni je slavni Poldo Mauroner lastno-ročno doposlal dotično polo.

Iz Lonjerja nam tudi poročajo, kako tamošnji kapovila leta od hiše do hiše ter izvablja podpise od zaslepljenec na vse možne načine. Pri nekem narodnjaku se je razgovarjal o stvari in je menil nedolžno, da se on ne briga, da mu je vsejedno, ali kdo podpiše ali ne, ali hkrati je vendar lovil podpise, češ, da je vendar bolje, ako ostanemo združeni z mestom. Tega pa ni povedal ta poštenjak, da sploh nikdo ne misli na ločenje od mesta! Ko je s prvega podpisalo kakih pet eikorjašev, se v Lonjerju niso brigali za to. Ali sedaj, ko je začel drzni kapovila lagati ljudem, da — ako ne podpišejo — ne bodo več vsprejeti v bolnico, ubožnico ter druge občinske zavode ter ne bodo dobivali nobene podpore, sedaj pa treba možu že stopiti na prste in mu zaustaviti rokodelstvo take agitacije.

Iz Padrič nam poročajo: Tukajšnji posestnik Jakob Grgič je delal v mestni pralnici (Lavatojo) in to priliko je porabil jeden nadzornikov, da si je izposodil od Grgiča svotico denarja. Te dni ga je prišel Grgič tirjat ono svoto in to priliko je zopet porabil oni gospod, da je teroriziral Grgiča, naj podpiše protest proti okrajnemu glavarstvu. To je že skrajna drznost!

Borba za pravico — v cerkvi. Na drzno trditev, ki jo je prinesla »Neue Freie Presse« o slavofilstvu naših škofov in njih pristranosti Slovanom v prilog in Italijanom na škodo, odgovarja »Politik«: »Slovani na Jugu ne zahtevajo vendar ničesar drugrega, nego da so jim cerkvene instance istotako pravične kakor Italijanom. To pa se ne godi, kajti v resnici uživajo Italijani prednosti. Saj morajo Slovani čestito biti trdovratne boje za sleherni očenaš v materinem jeziku. Ako bi se italijanski duhovniki vedli tako strogo nepristranski, kakor se vedejo slovenski, potem bi gotovo ne bilo povoda za pritožbe.«

»Politik« meni potem v soglasju z nami, da morajo biti vatikanski krogi tendenciozno in v protislovenskem zmislu obveščeni o odnošajih na Jugu. To isto misel smo izrekli tudi mi.

Prav ima »Politik«: za vsaki očenaš v materinem jeziku se moramo boriti mi v Trstu. Iz

katedralke so nam iztisnili naš jezik, pri sv. Jakobu so ga skrčili kolikor je bilo možno, pri sv. Antonu novem so maše se slovenskim petjem o takih urah, ko Italijani še leže na svojih ušesih in jih torej slovenska molitev ne more žaliti, o cerkvi sv. Antona starega je menil neki gospod, ki ima tudi sedaj imenitno besedo na škofijstvu, da je ta cerkev — prearistokratska za nelep slovensko petje, v Rojanu — v čisto slovenski župniji — so se dogajale in se dogajajo nečuvne stvari na škodo našemu jeziku, slovenske konference se preprečajo z nasiljem in z izgrebi itd. A slednjič nas od »avtoritativne« strani še kaznujejo s krvavo ironijo, da govore o slavofilstvu naših škofov in o predpravcih, ki jih uživamo v cerkvi teh pokrajn. Poleg škode moramo trpeti še taka roganja!

Iz Prvačine smo prejeli danes brzovjavo, iz katere posnemamo, da so tam veselo praznovali zadoščenje, ki je je dobil njih rojak, gosp. Anton Vodopivec s tem, da je bil rešen obtožbe radi znanih dogodkov v mesecu septembru.

Na občnem zboru »Dramatičnega društva« v Ljubljani so bili izvoljeni v novi odbor sledeči gospodje: dr. I. Tavčar, predsednik, dr. vitez Bleiweis, dr. Fr. Zbašnik, dr. Josip Starč, prof. Mat. Hubad, prof. Luka Pintar, pristav Milčinski, ravnatelj Jos. Proseno, ravnatelj G. Pire in dr. Fr. Tekavčič.

»Narodno žalovanje«. Te dni moreš videti po tržaških ulicah vsako toliko kaklega bledega predstavitelja tržaške jeunesse dorée, zlate mladine, z črno obrobljenim ovratnikom in z — glavo Garibaldijevo v ovratnici. Kaj more biti zopet to? smo si mislili in povpraševali. Kmalu smo izvedeli. To je »narodno žalovanje« radi razpuščenja društva »Lega dei giovani«. Navajeni že marsičemu, ne bi imeli prav nič proti tej žalni — zabavi zlate mladine tržaške, vendar bi radi vprašali, radovedni, kakor smo že: kako bi se godilo v Italiji, ako bi prišlo komu na misel, da bi na pr. s podobo pokojnega Radeckega demonstriral proti kaki odredbi italijanske vlade? Najbrže nekoliko drugače, nego se godi našim gospodičem!

Še jedno politiško aretovanje v Gorici. Včeraj so zaprli v Gorici nekega Josipa Brumattija. Ta odredba je gotovo v zvezi z aretovanjem predsednika »Lega della gioventù friulana«, dra. Codermaza, oziroma z izletom tega društva v Terzo.

Izgon. »Piccolo« in »Indipendente« sta zopet izven sebe radi »krutosti« avstrijske policije. Oblast je namreč spremila do meje nekega italijanskega podanika imenom Umberto d' Osmo. Naše stališče je znano: mi smo proti preplavljanju naših dežel z italijanskimi delavci, a to ne se stališča policijskega, ampak se svojega narodnega in z narodnogospodarskega stališča, ker vidimo, da to le povspečuje gospodarsko in dosledno tudi socijalno bedo v teh krajih, ako tisoči inozemcev jemljejo kruh tisočim domačincev. Vemo pa, da bi bilo neumno, ker je neizvedljivo, ako bi v sedanjih časih svobodnega gibanja hoteli popolnoma preprečiti priseljevanje inozemcev. Zahtevati pa smemo, da se inozemec, ki je našel tu kruh, vede tako, kakor je dolžnost gostu. In če se ne vede, je oblastim pravica in tudi dolžnost, da mu pokažejo vrata. V gori omenjenem slučaju je menda zadosti, ako povemo, da je bil »velespoštovani« mladenič Osmo kaznovan po § 305, da je torej gazil dolžno obzirnost gosta! »Piccolo« in »Indipendente« naj torej ne jočeta, ampak poučita naj raje svoje ljubljence, da se morajo vesti, kakor se spodobi.

O požarih v županiji Hrenoviški. Iz Predjame nam pišejo: K svojemu poročilu o požarih v Goricah pri Postojni dodajemo sedaj: Dne 10. t. m. sta prišli dve anonimni pismi na naše županstva v Hrenovicah, v katerem se naznanja, da v kratkem pogori v tej okolici 8 vasi. Zajedno svari »dobri« nepoznanec, naj pazi ljudstvo, da kdo ne zgori v ognju.

Ljudstvo je zopet zelo razburjeno vsled tega žuganja, tako, da jih vsako noč straži na vasi po 8, drugi vaščani pa okolo svojih stavb in svojega imetja. Ves teden že ni nikdo mirno zaspal v vsej okolici. O tem lopovu, ki na tak način straši ubogo ljudstvo, ni še nikake sledi. Prižigalec pa, ki je zažgal na Goricah, so že na stedu. Čim izvem kaj gotovega, Vam sporočim.

Iz-pred deželnega sodišča. Včeraj so imeli sodniki pred seboj starega »dobrega« znanca: že mnogokrat kaznovanega in iz Trsta izgnanega Bene-

detto Jurizza. Dne 26. t. m. ga je zasačil v Trstu policijski agent Haynau in ga je seveda povabil seboj. Jurizzi pa menda ni bilo nič kaj po godu to povabilo, kajti razgrajati je jel na vso moč. Haynau-a je udaril po glavi in nekemu redarju je zažugal: »Le čakaj, da pridem ven, te že spravim«. In še mejpotoma v zapore je breal z nogama na vse strani. Včeraj je bil tožen javnega nasilstva, storjenega z dejanskim napadom in z nevarnem žuganjem, in prisodili so mu 14 mesecev ječe. To pa zopet ni bilo prav vrlemu Jurizzi, kajti ozmerjal je sodnike, naj gredo sodit v gozdove. Za ta — dober nasvet so mu dali še mesec dni po vrhu.

20-letni Evgen Pichiarich je dobil 13 mesecev radi javnega nasilstva in rabuke. Razgrajal je bil v neki gostilni v ulici Sette Fontane.

21-letni Ivan Pertot je dobil 6 mesecev radi javnega nasilstva in žaljenja redarstvenih organov.

Drobne vesti. Zopet jih imamo tu kar trojico teh samomorilskih kandidatov, oziroma kandidatij. Neki 17-letni J. M. je pil strupa. Prihiteli zdravnik mu je izpral želodec in ga odpravil v bolnico. — S parnikom »Imperator« je dospel v Trst neki Emil Rietman, baje Švicar. V hotelu so opazili hitro, da ni prav na čistem. Včeraj je šel na ulico in je pozdravljal vsakogar z globokimi pokloni. Popoldne se je sprehajal po ulici »Nuova«, kjer je hkratu potegnil nož in si ga zabol v prsa. Bil je ves v krvi. Teško ranjenega so ga odnesli v bolnico, hkratu pa so obvestili tudi švicarski konsulat o tem dogodku. — Neka starka — Rozalija Škrli iz Skorklje — se je vrgla včeraj v morje blizo »Miramara«. K sreči sta bila blizo ribiča Mihael in Anton Grljanec s Kontovelja, ki sta izvlekla starko iz morja. Iz bližnje vile so telefonirali po zdravnika z zdravniške postaje. Starko so odveli v bolnišnico.

Ponarejeni petaki. Nekaj časa sem so v prometu petaki, ki so zelo slični pravim. Isti se razlikujejo od pravih največ v tem, da so za tri milimetre manjši in da je v tekstu tiskano »Winn« mesto »Wien«.

Požar. Včeraj je okolo 6. ure zvečer nastal požar v gostilni »zur Stadt Marburg« v Via Ghega št. 3. Gasilec so udušili ogenj. Škoda znaša okolo 300 gld. Gostilna je bila zavarovana.

Različne vesti.

Blagoslovljenje ruske cerkve na Dunaju. Včeraj se je vršilo na Dunaju slovesno blagoslovljenje prekrasne ruske cerkve, zgrajene poleg ruskega poslanstva. Navzoči so bili: namestnik Kielmansegg kakor zastopnik cesarjev, dalje diplomatični zastopniki ruski, rumunski, grški, srbski in bolgarski ter več drugih dostojanstvenikov. Na slavnosti je sodeloval zbor sinodalne cerkve iz Moskve. Novo cerkev je blagoslovil nadškof Jeronim iz Varšave. Nova cerkev je nova dika mestu dunajskemu.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario žtev. 2.
(šolsko postopje).

Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo.

Cene brez konkurence.

Predmeti postavijo se na brod ali železnico, brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Velika zaloga
solidnega pohištva in tapecarij
od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo!

Rečeni zbor je priredil sinoči v dvorani Musik-Vereina velik koncert. Na koncert je došlo mnogo aristokracije in zastopnikov umetniškega sveta. Vspah je bil najsijajnejši. Ravnatelj zboru, Orlovu, so prirejali velike ovacije in so mu poklonili časten dar.

Najnoviji ameriški »trust«. Kakor poročajo iz New-Yorka, so se tam tovarnarji za rakve zjedini v zvezo ali »trust« z glavnic 20 milijonov dolarjev. Posledica te zveze bo, da se zapre večina tovarn za rakve v Zjedinjenih državah. Vsled tega zgubi delo in zaslužek najmanj 6000 delavcev.

Brzobjavna in telefonična poročila. (Zadnje vesti.)

Koper 18. Danes je bila druga seja deželnega zbora. Deželni glavar dr. Campitelli se je s toplimi besedami spominjal pokojnega dra. Costantini. Mej došlimi spisi sta predlogi o preloženju okrožnega sodišča iz Rovinja v Pulj in deželnega zbora iz Poreča v Pulj. Po predlogu posl. Bubba se je poslednja predloga, radi nje posebne važnosti, izročila posebnemu odseku v proučevanje in poročanje.

Koper 18. V današnji seji dež. zbora je predlagal poslanec dr. Dinko Trinajstić v imenu manjšine, naj se spisi o dopolnilni volitvi v mestni skupini Pazin-Labinj-Plomin izroče posebnemu odseku sedmorice v proučevanje in sporočilo. Dr. Skampicchio je pa predlagal, naj se ti spisi izroče politično-ekonomičnemu odseku.

Ko je dr. Trinajstić jel utemeljevati svoj predlog, seveda hrvatski, jeli so kašljati in stole premikati najprej poslanci večine in za njimi stili jeli kašljati, žvižgati in ropotati z nogami tudi obe galeriji. Predsednik je dal izprazniti najprej drugo galerijo in potem še prvo. Ali vzlie temu je bilo vedno ljudij na prvi galeriji, kamor jih je došlo po izpraznjenju tudi takih, ki so bili prej na drugi galeriji.

Dr. Trinajstić je pozval vladnega komisarja, naj konstatira, da mu predsednik ni zadostno varoval svobode govora in da predsednik ne varuje dostojanstva zbornice.

Rim 18. Angleški poslanik Sir Thilipp Churchill je odpotoval v zaliv Aranci. Kakor javlja »Popolo Romano« pozdravi rečeni poslanik v imenu kraljice Viktorije kratjevo dvojico italijansko in sicer na admiralni ladiji.

London 18. »Times« javljajo iz New-Yorka, da se vesti z Filipin smatrajo jako resnimi. V političnem pogledu je še resneje dejstvo, da guverner v Minnesoti in republikanski senat v Južni Dakoti zahtevata nujno, naj se polki dobrovoljcev odpozovejo z Filipin, ker bi bilo nezakonito, ako bi jih hoteli še dalje obdržati tam, in ker moštvo samo nujno želi povrnti se v domovino.

Carigrad 18. Sultan je poslal knezu črnogorskemu prisrčno čestitno brzobjavko povodom zaroke dednega princea. Sultan naznanja, da odpošlje posebnega odposlanca, ki naj zaročencema sporoči čestitke sultanove.

Carigrad 18. Dosedaj je šlo preko Djeddaha 30.843 romarjev. Dohajanje romarjev je zaključeno. Včeraj se je v Djeddaha prigodilo 5 slučajev smrti vsled kuge.

Išče se čevljarski učence, ki je že nekoliko priučen. Sprejme ga takoj Josip Kolb, ulica Sette Fontane št. 2.

V knjigotiskarski stroki

popolnoma izurjen, nad 35 let star ter oženjen mož, z večletno prakso v tiskarskem poslovdstvu, poznavajoči slovenski, hrvatsko-srbski, italijanski in nemški jezik, išče

mesto poslovdje

Ponudbe pod šifro »Poslovdja« vsprejmlje upravnništvo »Edinosti«.

M. Aite

Razprodaja vse blago v zalogi po znižanih cenah. (prej Aite & Zadnik) Via Nuova ogel ulice S. Lazzaro.

Rinnione Adriatica di Sicurtà v Trstu

zavaruje

proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	49.465-07
Rezerva na razpolaganje	500.000—
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (A)	333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premijnanju kurzov, bilanca (B)	243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	500.000—
Občna rezerva dobičkov	1.187.164-86

Urad ravnateljstva:

Via Valdiriv št. 2, (v lastni hiši).

Assicurazioni generali V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893.	gld. 58.071.673-84
Premije za poterjati v naslednjih letih	30.541.700-64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894.	169.929.625-03
Plačana povračila:	
a) v letu 1894.	9.737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894.	292.401.706-51

Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj, tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natančnejša pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnej hiši.

„Hotel Nazionale“

v Trstu, Via Vienna št. 4

nahaja se v bližini kolodvora južne železnice pristanišč, poštnega in brzobjavnega urada ter je popolnoma obnovljen. Sobe elegantne vse v I. nadst.

Cena od 60 novč. napraj.

V pritličju nahaja se tudi »Restaurant Nazionale« elegantno opremljen, preskrbljen vedno in ob vsakej uri s gorkimi in mrzlimi jedili. Toč se: fino plzensko pivo iz Culmbach-ovo črno pivo, najbolje dalmatinsko »Apolo di Lissa« in istrsko vino ter razna vina v boteljkah, vse po zmernih cenah.

Lastnik je slovan-dalmatinec. Govori se slovenski in hrvatski. Naslanjaje se na geslo: »Svoji k svojim« priporoča se slavnemu občinstvu slovenskemu in hrvatskemu za obilen obisk

Josip Serdarović,

lastnik.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimne in peresnice, ogledal in železnih blaga, po cenah, da se ni bati konkurence.

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste

od sloveče avstrijske znamke

„Styria“ in „Styria“ original

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,

Via del Torrente šte. 10.

Jedini in glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

D. Zadnik

Piazza S. Giovanni 6 (uhod V. delle Legna.) Prodajalnica manufaktur zjponajnih cenah.

Poštna in brzobjavna

vpraviteljica

zmožna slovenskega, nemškega in italijanskega jezika išče službo. Ponudbe na upravnštvo.

FILIJALKA

BANKE UNION

V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 ¹ / ₂ % proti 5 dnevni odpovedi	12
„ 2 ¹ / ₂ % „ 12 „	4
„ 3 ¹ / ₄ % „ 4 mesečni	8
„ 3 ¹ / ₂ % „ 8 „	1
„ 3 ³ / ₈ % „ 1 letni	

Napoleone:

po 2 ¹ / ₂ % proti 20 dnevni odpovedi	40
„ 2 ¹ / ₂ % „ 3 mesečni	6
„ 3% „ 6 „	

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2¹/₂% do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si budi uradnih ur. Sprejema za svoje conto-currentiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razun uedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 7. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje o 9. uri predpoludne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gl. 21.—; samo večerno izdanje gl. 12.—, (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah in teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghenga št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquadotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelcu, v Šklednju pri gosp. Antonu Sancin (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gašpersič. — Izven Trsta prodaje se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravie.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“